

Pozamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvč., izven Trsta po 3 nvč. Sobotno vederno izdanje v Trstu 4 nvč., izven Trsta 5 nvč.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Saradnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnistvo** ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

* P ednast je mod*.

Upravništvo „Edinosti“.

(Dalje prih.)

Položenje na Vstoku. Večina drugih postajnih ladij je že dospela v Carigrad in tako je slednjič vendar zmogala združena evropska diplomacija nad — sultanom. Sultan je odredil, da je najstrože kaznovati vse one, ki so ropali, morili in požigali. Vojaki morajo povsodi napraviti mir z vso energijo.

Različne vesti.

Imenovanja in premeščenja pri sodiščih. Minister za pravosodje imenoval je pristava pri okr. sodišču v Lošnju Perisića, in pristava v Pazinu Giacomollija pristava pri deželni sodišču v Trstu, pristava Sbiša v Bujah pa pristavom pri okrožnem sodišču v Rovinju. — Premeščena sta: pristava okrajnih sodišč Martinelli iz Buzeta v Trzic na Goriskem in Isopp iz Tolmina v Lošinj. — Pristavi za okrajna sodišča so imenovani avskultantje: Sbiša za Buje, Strausgiti za Pazin, Guzeij za Buzet, Pascoletto za Sežano, Vidos za Tolmin.

Imenovanje pri financih. Predsedništvo c. kr. finančnega ravnateljstva na Primorskem imenovalo je blagajniškega oficijala Avgustina pl. Bosizia računarskim oficijalom v X. pl. razr., in blagajniškega asistenta Adama Kollmanna blagajniškim oficijalom pri tukajšnjem deželni finančni blagajni.

Najden in darovan zaklad družbi sv. Cirila in Metoda. Med lepimi čitateljicami in čestitimi čitatelji teh vrstic jih je gotovo mnogo, ki hranijo kaka bolj stara pisma, ali pa za druge vedo, ki jih imajo. — Nismo tako radovedni, da bi zahtevali teh skrivnostij, prosimo le poštne znamke ali marke, prilepljene na teh pismih. Čemu, to povemo kaj! Poslušajte! Neka posebna manija se je polastila na tisoč in tisoč ljudi vseh starosti, stanov in narodov v različnih deželah sveta, ki zbirajo različne poštne marke, kakoršnih je na svetu že okoli 30.000 različnih. Zbiratelji (philatelisti imenovani) prilepljajo in hranijo različne take znamke v krasnih platnicah in jih visoko cenijo. Vsaka poštna znamka ima svojo vrednost, čem redkeja, tem dražja. Polastila se jih je trgovina, nastala je posebna književnost in strokovnjaško časopisje v različnih jezikih, pri katerih si jih kruh služi na tisoče. — Vidite ljube in dragi, da bi se dalo tudi pri nas iz taceh znamk, ki vam brez vrednosti leže v kakem kotu, pridobiti marsikako krono, mogoče tudi prav veliko svoto za našo nam vsem drago družbo sv. Cirila in Metoda, in to brez požrtvovalnosti in posebnega truda. Ali bi ne bil to najden in darovan zaklad? Prosimo, pogledjte malo po svojih skritih shrambah in poprašajte tudi druge, ki bivajo v inozemstvu, saj je dohodek namenjen plemeniti stvari! Prilepljene marke naj se odstržejo nepoškodovano z nekoliko papirjem okrog. — Ne zbirajo se pa le same poštne znamke, temveč vse druge poštne stvari, na katerih je vtisnjena znamka, toraj ne prilepljena. Take reči so: dopisnice, zavite (Couvert), zalepka itd. Samo morajo te reči potem cele biti, kakor so bile kupljene, toraj cela dopisnica itd. in ne samo oni del z znamko. Če so popisane in v rabi bile, nič ne de, so navadno še bolj zahtevane. Inozemske so navadno več vredne, kakor naše; stare boljše kakor sedanje; navadne sedanje naše in tudi druge, evropske, velikih dežela niso skoraj nič vredne. — Tu dodajemo, da pred letom 1840. niso bile poštne znamke nikjer v rabi, pri nas v Avstriji smo jih dobili še-le 1850. leta in od tiste dobe imamo jih zdaj že v 7. obliki. Neke vrste avstrijskih časopisnih znamk izza let 1850—1857. so jako redke in veljavne, tako tudi celi zaviti izza let 1861—1863. Sedanjih balkanskih dežel (črnogorske, bolgarske in tudi srbske) so pa nekaj vredne. Sploh nam ne dopušča prostor povedati ob kratkem, katere so sploh kaj vredne, katere nič. Nabirajte vse, kar smo gori omenili! Kam in komu potem poslati? Naš rojak in svedok v tej stroki: g. Anton Možina v Gmunden, Gorenja Avstrijska, se nam je ponudil sprejemati poslano (frankovano vse, in če je kaj posebnega, bi bilo dobro v priporočnem pismu!). On pregleda vse, prerešeta in proda ter naznani o svojem času v „Edinosti“ o vsaki pošiljki. Na delo torej drage in dragi!

Glasbeni večer v slovenski čitalnici. Minolo soboto v naši čitalnici vršivši se „glasbeni večer“ vspjel je povsem povojno, toliko

glede na mnogobrojno udeležbo, kolikor tudi na umetniško izvajanje posamičnih točk razporeda. Naša naloga seveda ni, da bi take „besede“, pri kojih navadno sodelujejo člani večinoma iz prijaznosti in rodoljubja, presojali se strogo umetniškega stališča, in v tem zmislu smemo trditi, da smo bili povsem zadovoljni s tem, kar smo slišali minolo soboto v slovenski čitalnici. Na prvem mestu nam je seveda omenjati gospodičino T. Lavričeve, v kateri smo spoznali res vilo izsolano pevko s krasnim polno donečim mezzosopranom. Predavanje gospice pevke je vseskozi odgovarjalo umetniškimi pravilom in zahtevam ter je vsled tega tudi doseglo popoln uspeh, ki se je izražal v burnem odobravanju, sledivšem vsaki točki. Gospodičina pevka je bila primorana dodati še in ponavljati mišno francosko pesmico. Gospodičina G. Lavričeva je vse pesmi spremljala na klaviru, diskretno in s finim nijansiranjem.

Gospod Vlad. Odstrčil nam je že dobro znan kot pijanist velike tehniške okretnosti in je tudi to pot vnovič utrdil svoj dobri glas s točkami, koje je izvajal. Tudi gosp. „*“ nam je ugajal povsem. Igral je nežno in je dokazal, da dobro vlada svoj instrument. Obema pospoda bi želeli samo nekoliko več temperamenta in tiste krepke energije, katero se ponaša gospodičina pevka zadnjega glasbenega večera. G. Zl. Vrbka sprmjal je goslarja „*“, kakor vselej, diskretno in pravilno. Razun tega pa je omenjeni gosp. predaval tudi melodram „Trije jahači“, pri kojem ga je spremljal g. Odstrčil. Melodram je našemu občinstvu še nekaj povsem novega in nenavadnega in zdi se nam, da vsled tega tudi ne vzbuja pri istem pravega razumevanja in zanimanja, ne glede na to, da je le strogo in vseskozi glasbeno izobraženo občinstvo v stanu popolnoma prodreti v duh te vrste glasbene in dramatične umetnosti. Vso hvalo in priznanje moramo torej izrekati g. Vrbki, da se je že v drugič potrudil uvesti melodram na vzpored naših veselice, oziroma koncertov. Gosp. Vrbka je Čeh in je deklariral slovenski; ali res ni nikogar med slovenskim mladim razumnostvom, ki bi mogel in hotel v prihodnje prevzeti jednake točke?

Pri konci smo se svojim poročilom. Čestiti čitatelj se morda čudi, da smo poročali samo o sodelujočih močeh; da pa nikakor nismo omenjali posamičnih točk. Vzrok je pač ta, da med vsemi točkami ni bila niti jedna slovenska, ali hrvaška, k slovenskim v obče bi pa mogli le z vso silo pristevati melodram „Trije jahači“, v kojem je na nemške, seveda poslovenjene besede N. Lenau-a spremljajočo glasbo zložil K. Hoffmeister, Čeh in učitelj na šoli Glasbene Matice v Ljubljani, in pa zadnjo točko Poljaka Fr. Chopina. Da nas nisti ti dve točki vsaj nekoliko spominjali na slovensko glasbo, res ne bili bi se spominjali, da smo na glasbenem večeru — v slovenski čitalnici!

Želeči, da bi se prireditelji čitalniških veselice v prihodnje zopet, kakor do sedaj, če že ne povsem, pa vsaj večinoma ali deloma ozirali na slovensko glasbo, moramo koncem še pohvalno omenjati, da se je glasbeni večer minole sobote menda res pričel po glasu vabila: točno ob 8½ uri, kajti naš poročevalac je, kot zagrizen konservativec, držeč se starih tradicij pri slovenskih veseliceh, menil, da se glasbeni večer v najugodnejšem slučaju prične ob 9 uri, in je tako res — zamudil prvo točko.

Odpor akad. društva „Slovenije“ na Dunaju se je na III. rednem občnem zboru dne 7. t. m. preobnovil sledeče: Predsednik, stud. phil. Jožef Reiser. Podpredsednik, stud. iur. Fran Stupica. Tajnikov namestnik, stud. iur. Karol Stefin. Blagajnik, stud. iur. Ivan Vrančič. Knjižničar, stud. phil. Fran Goršič. Arhivar, stud. phil. Stanko Benk. Gospodarjev namestnik, stud. phil. Fran Jesenko.

Društvo „tržaški tramway“ podaljšalo je progo Barriera-Stazione do vhoda na postajo južne železnice, progo v novem pristanišču (punto franco) pa do skladišča št. 26.

Kužne bolezni v Trstu. V tednu od 7. do 14. bilo je prijavljenih v tržaški občini 57 novih slučajev davice (D), 4 slučajji škrlatice, 2 slučajja ležarja in 1 sl. ošpic. Umrlo je 7 otrok za davico, in 1 za škrlatice.

Zmrznili? Minolo soboto našli so ljudje v bližini ulice S. Francesco mrtvega moškega. Obvestili so o tem policijski komi-

sarjat v ulici Scussa, kateri je poslal na lice mesta posebno komisijo. Zdravnik je konstatoval, da je mož brčkone zmrznil, kajti obležal je menda po noči v mlaki na potu. Truplo ponesrečenega odpeljali so v mrtvašnico pri sv. Justu in tam so pozneje spoznali v mrtliču 64letnega mešetarja Simona Fantona, bivšega trgovca. Ponesrečenega spoznal je njegov sin, ki je mesarski pomočnik v Trstu.

O nesreči na Reki. V poslednjem izdanku sporočili smo na kratko, da se je na Reki podrla že zopet hiša, katere še niso dogradili. O tej nesreči poročajo z Reke: Vsem je še v živem spominu katastrofa z dne 19. novembra min. l., ko se je namreč zrušilo še nedozidano vladno poslopje, katastrofa o kateri je bilo več delavcev ubitih in več njih teško ranjenih, a že se je pojavila nova nesreča. Ta katastrofa dogodila se je tako-le: Ob 1. uri 50 min. začeli so zidarji, poslujoči pri gradnji novega poslopja, ki se zida v ulici Pomerio na račun gospe Pancera (podvzetnik Ambrosini), strašansko ropot. Kaj se je zgodilo? Udal se je temelj in vsled tega zrušila se je vsa sprednja stran nove zgradbe. Žal, da je padše zidovje zasulo več delavcev. Nadzorniki so takoj obvestili oblasti, in prihiteli so na kraj nesreče župan Ciotta, zastopniki oblasti in četa vojakov. Zajedno pa so se lotili dela gasilci in stražarji, da izkopljejo ponesrečene iz ogromne kopice ruševin. Po trudopolnem delu spravili so na dan jednega mrtliča in 4 ranjene, toda možno je, da jih je ponesrečilo še večje število. Pri zgradnji poslovalo je 47 oseb; 21 zidarjev, 16 delnarjev, 6 ženskih in 4 dečki. Ko je stavljeni podvzetnik Ambrosini dožal o nesreči, t. j.: da se je porušilo poslopje, — omedlel je

To so vam stavbarji na Reki, da jih Bog usmili!

Krilanove pesmi († Josip Pagliaruzzi iz Kobarida) so izšle 15. decembra v dvojnem snopiču goriške „Slovenske knjižnice“, ki obseza doslej nenatisnene pesmi. Naročniki „Slovenske knjižnice“ jih dobe za navadno ceno 30 kr. s poštno vred. — Knjižarska cena bo 50 nč. — za dijake pa po 40 nč., ako naroče skupno vsaj po 10 iztisov in pošljejo denar naprej „Goriški tiskarni“ A. Gabrček. — Upravištvu „Slovenske knjižnice“ naznanja, da dobe ta dvojni snopič le oni naročniki, ki a navoščino niso na dolgu.

Sodajsko. Pred leti poročil je kmet Josip Bembič, iz okolice pomjanske, hčer kmeta in malega posestnika Andreja Pobega ravno tam. Obitelj tastova in nova obitelj zetova združili sti si v jedno obitelj. Prva leta živeli so v božjem miru, toda pozneje pričel je prepri met tastom in zetom — zaradi gmotnih koristi. Po noči od 18. na 19. avgusta t. l. sta se zopet sprla tast in zet. Zet Bembič pograbil je canjo grozdja in šel iz hiše tast Pobega jo je udaril za njim. Na polju sta se sprijela. Po naključju je pretep privabil kmeta Tedeska, ki je ločil pretepačja se sorodnika. Starega Pobega ugriznil je bil njegov zet nad levim očesom, starec pa se je maščeval nad svojim zetom s tem, da mu je obdeloval glavo s kamenom. Pobega moral se je minoli četrtek zagovarjati pred tukajšnjim sodiščem, obtožen teškega telesnega poškodovanja. Sodišče ga je obsodilo na 8 mesecev teške ječe in na 60 gld. odškodnine Bembiču. — Dodajmo še, da sta se Bembič in Pobega nedavno zopet stepla in v tem pretepu je Bembič odgriznel svojemu tastu pol nosa. Zaradi tega pride Bembič brčkone pred porotnike.

Policijsko. 17letnega postopača Ivana Obersnela, pristojnega v Planinu, prijeli so stražarji, ker se je klatil po St. Jakobškem okraju. Obersnel se je stražarjem upiral na vso moč. — Zaprl so 19letnega kmetkega fanta Ivana Poropata iz okolice Buzetske, kateri je še leta 1893. tukajšnjega trgovca z oljem g. Simona Ribariča osleparil za 25 gld. — Tvrčki G. B. Burgstaller (ulica Paduina hšt 2) odnesel je nepoznan tat iz zaprte mizice v pisarni tverke 900 gld. v baukoycih in srebru. Ta denar je bil last magacinerja Josipa Gärtnerja. O drznem tatú ni ne duha ne sluha.

Kolsdar. Danes (17.): Lazar, škof; Berta, muč. — Jutri (18.): † Kvatre, Gracijan škof. — Malaj. — Solnce izide ob 7. uri 39 min., zatoni ob 4. uri 12 min. — Toplota večerj; ob 7. uri jutraj 5.5 stop., ob 2 pop. 10 stop. C. Loterijske številke, izžrebane 7. t. m.: Dunaj 6, 7, 53, 67, 38. Gradec 83, 88, 46, 9, 3. Temešvar 5, 43, 82, 51, 34.

Najnovejše vesti.

Dunaj 16. Govori se, da je Cam-pite ili že imenovan deželni glavarjem za Istro; gledé osebe novega mu namestnika ne zna se ničesar. Okrajni glavar Schaff-gotsch se baje povrne iz Poreča v Koper, v Poreč pa pride sedanji glavar v Voloskem, Fabiani.

Dunaj 16. Cesar je vsprejel 6 členov 220 mož breječe maloruske deputacije. Govornik odposlanstva je obnovil zagotovilo o neomajljivi zvestosti in udanosti mnogo izkušane naroda maloruskega, ki je trdna opora prestolu. Izročena prošnja zahteva, da se razpusti deželni zbor in se razpišejo nove povsem zakonite volitve.

Carigrad 14. Udušenje ustaje med Armenci ne bode mogoče z dosedanjimi silami, kajti Armenci imajo izborne pozicije in dovoljno streljivo. Pri sedanjih silah trajala bode notri v spoplad.

Trgovinske brzojavke.
Budinpeita. Pionica za jesen 7.18
Pionica za spomlad 1896 6.89 — do 6.91. Oves za jesen — — — — — Raza za spomlad 6.20 6.22 Koruza za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.47—4.48
Pionica nova od 75 kil. f. 6.75—6.85 od 79 kil. f. 6.80—6.90 od 80 kil. f. 6.85—7.00 od 81 kil. f. 6.95—7.05 od 82 kil. f. 7.05—7.10. — ledena 5.00—5.05; proso 5.40—5.75 ri nova 6.906.20
Ponudbe slabe vprašanja pomanjkuje. Prodaja — met. st. Vreme: oblačno.
Praga. Neminirani sladkor f. 13.50 za januar 13.55, za maj 14.30 Oktobar-december. 13.70
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpošiljatev proci f. 31.50. Con casad 32.25 32.50 Četvrti 33.25 33.50. V glavah (solih) 33. — — 33.50 jako stalno
Havra. Kava Santos good average december 89.75 za april 84.25.
Hamburg. Santos good average za december 73.75 za mare 70. — maj 68.25 cene mirne.

Dunajska borza 16. decembra 1895

	večraj	danes
Državni dolg v papirju	100.20	100.05
„ „ „ „ srebri	100.20	100.15
Avstrijska renta v zlatu	121.60	121.25
„ „ „ „ v kronah	98.70	98.55
Kreditne akcije	369.75	367.75
London 10 let.	121.45	121.30
Napolioni	9.64	9.62
100 mark	11.89	11.88
100 Italj. lir	44.87	44.80

~~~~~

Najlepše darilo

godovne in svečane prilike

Olinati portret 85x75 cm.

Antona Martina Slomška,

najfinije po najboljšem izvirniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinskih barok. anti-barok ter črnih zlati okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovence, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in demovinsko ljubzen vsemajšo pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vnet zagovornik pravice Slovencev. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev.

~~~~~

Odvetnik

Dr. Viktor Supan

v Ljubljani

ima od danes naprej svojo pisarno

Gospodske ulice št. 17 A (palača Anersperg)

nasproti c. kr. okrajnem sodišču.

~~~~~

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma št. 16 ulod piazz della Caserma.

(nasproti celiki vojašnici).

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsako-vrstna angloska

kolesa (bicykle)

~~~~~

Zastopstvo koles „**Raleigh**“ iz tovarne

„**Raleigh Cycle Co. Ltd.** Nottingham Anglosko“

in koles „**Adlor**“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.

Kolesa „**Raleigh**“ in **Adlor** so tovarno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.

Kolesa pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejemamo se popravila vsakovrstnih novih in starih koles in kavalnih strojev.

V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.

Zahtevajo naj se ceniki!

~~~~~

Josip Pizzarello

mehanič

izvaja vsakovrstne popravke kavalnih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rabljene žiralne stroje in dvokolesa.

Via Madonna del mare šte. 4, vhod via Fontanone,

vstrie 2. h. 1